

31.07.2024 r.

Rolnictwo w województwie lubuskim w 2023 r.

5,6%

Wzrost zbiorów zbóż ogółem
w relacji do ub. roku
w województwie lubuskim

W 2023 r. plony i zbiory zbóż ogółem były wyższe niż przed rokiem.

W czerwcu 2023 r. odnotowano wzrost liczebności stada bydła w skali roku. Zwiększyło się również pogłowie drobiu ogółem (według stanu w grudniu 2023 w relacji do grudnia poprzedniego roku).

W 2023 r. odnotowano znaczący spadek cen skupu wszystkich gatunków zbóż podstawowych.

Warunki agrometeorologiczne

Przy ujemnych temperaturach w trzeciej dekadzie stycznia 2023 r. zboża i rzepak pokryte były warstwą śniegu, która chroniła je przed przemarzaniem. Wysokie temperatury powietrza w lutym, kiedy temperatura gleby wzrosła do 6,2°C, spowodowały topnienie śniegu. Rolnicy intensywnie rozpoczęli wiosenne prace polowe polegające na prowadzeniu orki pod wiosenne zasiewy oraz zasilaniu roślin nawozami mineralnymi.

Marzec był wyjątkowo wilgotny, znaczna ilość opadów deszczu uzupełniła deficyt wody w glebie. Pełna wegetacja roślin ruszyła dopiero pod koniec miesiąca, a termin siewu najwcześniejszych warzyw był nieco opóźniony, za to rośliny sadownicze dość szybko wznowiły wegetację po zimowym spoczynku. Nasilenie opadów w kwietniu (dwukrotnie wyższe w porównaniu ze średnimi wieloletnimi) spowodowało zjawisko mokrego kwitnienia i utrudnienie oblotu pszczół. Słabsze zapylenie kwiatów najbardziej odczuły wczesne odmiany drzew i krzewów. Deszcze utrudniły także chemiczną ochronę roślin.

Niewielkiej ilości opadów w maju i czerwcu towarzyszyły wysokie temperatury powietrza, które przyczyniły się do skrócenia okresu wegetacji roślin i szybszego dojrzewania na plantacjach zbóż i rzepaku. Pod koniec czerwca widoczne były na polach objawy suszy zwłaszcza na słabszych glebach. Pierwsze zbiory zbóż rozpoczęły się wyjątkowo wcześnie na przełomie czerwca i lipca. Żniwa przebiegały bardzo sprawnie i intensywnie, a zebrane ziarno było suche i nie wymagało dosuszania. Z początkiem lipca zakończono zbiór jęczmienia ozimego, trwały zbiory jęczmienia jarego i rzepaku. Warunki agrometeorologiczne sprzyjały prowadzeniu zbiorów pozostałych zbóż i prac polowych (podorywki i siew poplonów). Nasilenie opadów z burzami w ostatniej dekadzie lipca i na początku sierpnia opóźniły zakończenie zbiorów, a podwyższona wilgotność spowodowała obniżenie jakości ziarna. Spora ilość deszczu uzupełniła niedobory wody w glebie, a duża ilość słońca i wysokie temperatury od połowy sierpnia miały korzystny wpływ na wegetację roślin okopowych, warzyw i owoców.

Zwiększenie nasilenia opadów atmosferycznych pod koniec września spowodowało poprawę warunków glebowych i umożliwiły zakończenie siewów rzepaku ozimego oraz prawidłowe wykonanie siewów zbóż ozimych. Większość zasiewów zbóż ozimych została wykonana w optymalnych terminach agrotechnicznych, a wschody jesienne były prawidłowe i równomierne. Zakończono zbiory ziemniaków i roślin okopowych, rozpoczęły się zbiory kukurydzy na kiszonkę i buraków cukrowych.

W pierwszej połowie listopada trwała jeszcze wegetacja roślin. W drugiej i trzeciej dekadzie pojawiły się opady deszczu i śniegu, a nocami temperatury spadły poniżej zera, przy których ozime zboża i rzepak hartowały się przed spoczynkiem zimowym. W trzeciej dekadzie listopada 2023 r. wegetacja roślin została zahamowana.

Powierzchnia zasiewów

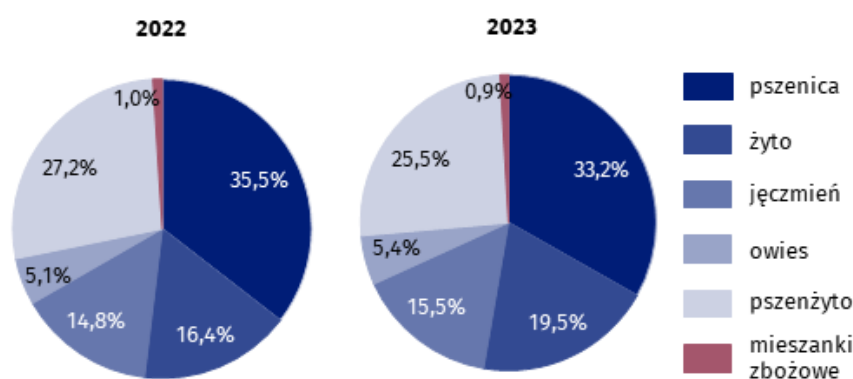
W 2023 r. powierzchnia zasiewów zbóż ogółem wyniosła 199,3 tys. ha i w relacji do poprzedniego roku zmniejszyła się o 0,1%, w tym powierzchnia upraw pszenicy i pszenżyta (dwóch z czterech głównych zbóż podstawowych w województwie) spadła odpowiednio o 3,9% i o 3,6%. W relacji do 2022 r. zwiększyła się natomiast powierzchnia upraw żyta (jednego z głównych zbóż w województwie) o 21,8%.

W strukturze powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi największy udział miała pszenica (33,2%, tj. o 2,3 p. proc. mniej niż w poprzednim roku). Powierzchnia zasiewów pszenżyta stanowiła 25,5% w omawianej strukturze (tj. o 1,7 p. proc. mniej), a żyta 19,5% (tj. o 3,1 p. proc. więcej). Powierzchnia upraw jęczmienia, stanowiąca 15,5% powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, zwiększyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 0,7 p. proc.

Łączna powierzchnia upraw roślin oleistych wyniosła 43,6 tys. ha i w odniesieniu do 2022 r. zwiększyła się o 6,1%. Największy areal upraw roślin oleistych zajmował rzepak i rzepik 84,9%, tj. o 1,2 p. proc. więcej niż w poprzednim roku.

W 2023 r. powierzchnia zasiewów zbóż ogółem wyniosła 199,3 tys. ha i w relacji do poprzedniego roku zmniejszyła się o 0,1%

Wykres 1. Struktura powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi
Stan w czerwcu

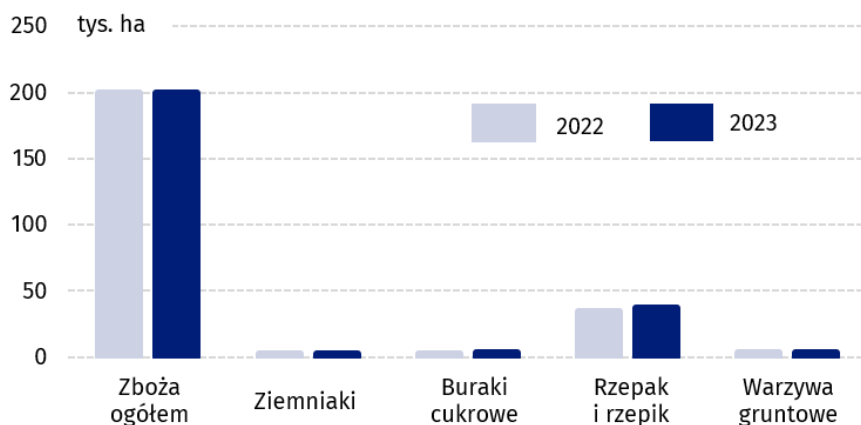

Tablica 1. Powierzchnia upraw głównych ziemiopłodów
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022	2023	
	w tys. ha		2022=100
Zboża ogółem	199,5	199,3	99,9
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	163,8	168,3	102,7
pszenica	58,1	55,8	96,1
żyto	26,9	32,8	121,8
jęczmień	24,3	26,1	107,6
owies	8,3	9,0	108,3
pszenżyto	44,6	43,0	96,4
mieszanki zbożowe	1,6	1,6	97,9
Rzepak i rzepik	34,4	37,0	107,7
Warzywa gruntowe	3,2	3,7	114,0
Ziemniaki	2,5	2,3	94,8
Buraki cukrowe	2,6	3,4	130,5

Łączna powierzchnia upraw roślin oleistych wyniosła 43,6 tys. ha i w odniesieniu do 2022 r. zwiększyła się o 6,1%. Największy areal upraw roślin oleistych zajmował rzepak i rzepik

Wykres 2. Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów

Produkcja głównych upraw rolnych

W 2023 r. zbiory zbóż ogółem (tj. zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, kukurydzy na ziarno, gryki, prosa i innych zbożowych) wyniosły 872,7 tys. ton i były wyższe od uzyskanych przed rokiem o 5,6%. Plony zbóż ogółem zwiększyły się w tym czasie o 5,8% do 43,8 dt/ha.

Produkcja zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła 698,5 tys. ton, tj. o 6,5% więcej niż przed rokiem. Oszacowano, że większość zbóż podstawowych (poza owsem) w 2023 r. plonowało wyżej niż w poprzednim roku.

Większa niż przed rokiem była produkcja buraków cukrowych (o 21,0%), pomimo spadku ich plonów uzyskanych z 1 ha (o 7,4%). Większe zbiory były wynikiem zwiększenia powierzchni upraw buraków cukrowych o 30,5%.

Konsekwencją większego plonowania ziemniaków (o 6,2%) były o 1,0% wyższe zbiory. Areal upraw ziemniaków zmniejszył się w porównaniu z 2022 r. o 5,2%.

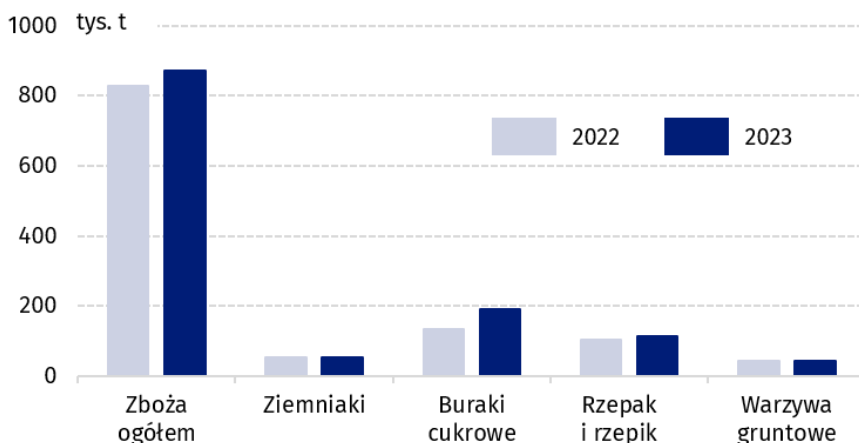
Wzrost powierzchni upraw rzepaku i rzepiku (o 7,7%) oraz wzrost plonowania (o 3,7%) spowodował ich wyższe o 11,5% zbiory.

W 2023 r. zbiory zbóż ogółem były o 5,6% wyższe niż przed rokiem; najbardziej wzrosły zbiory żyta (o 26,1%)

Tablica 2. Plony i zbiory głównych ziemiopłodów
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022	2023		2022	2023	
	plony			zbiory		
	w dt/ha		2022 = 100	w tys. t		2022 = 100
Zboża ogółem	41,0	43,8	105,8	826,6	872,7	105,6
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi						
pszenica	40,0	41,5	103,8	656,1	698,5	106,5
żyto	44,5	46,4	104,3	258,7	259,1	100,1
jęczmień	33,0	34,2	103,6	88,9	112,1	126,1
owies	39,2	42,4	108,2	95,3	110,9	116,4
pszenżyto	29,3	27,9	95,2	24,4	25,1	103,2
mieszanki zbożowe	41,4	43,4	104,8	184,4	186,6	101,2
Rzepak i rzepik	27,5	29,7	108,0	4,4	4,7	105,8
Warzywa gruntowe	29,8	30,9	103,7	102,5	114,3	111,5
Ziemiaki	134	117	87,3	43,6	43,2	99,2
Buraki cukrowe	210	223	106,2	51,8	52,3	101,0
	521	483	92,6	134,4	189,0	140,6

Wykres 3. Zbiory głównych ziemiopłodów

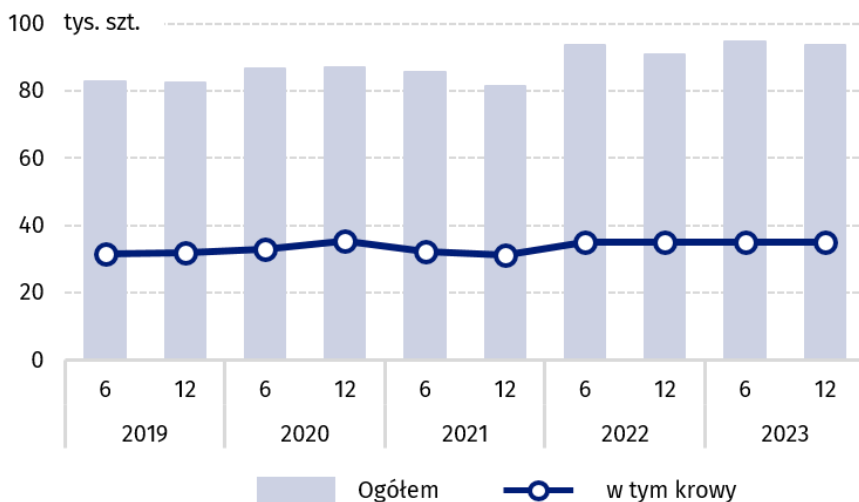
W 2023 r. pomimo wzrostu areалу upraw (o 14,0%), zbiory warzyw gruntowych były niższe niż przed rokiem (o 0,8%)

Zwierzęta gospodarskie

Bydło

W czerwcu 2023 r. pogłowie bydła liczyło 94,6 tys. sztuk, tj. więcej w skali roku o 0,9 tys. sztuk (o 1,0%). Wpłynął na to wzrost pogłowia cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 3,2%) oraz bydła w wieku 2 lata i więcej (o 0,4%). Liczebność stada bydła młodego w wieku 1-2 lata obniżyła się w skali roku (o 0,8%).

Wykres 4. Pogłowie bydła w województwie lubuskim

Stado podstawowe krów w czerwcu 2023 r. liczyło 34,6 tys. sztuk, tj. o 1,6% mniej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku.

Województwo lubuskie, podobnie jak w latach poprzednich, odznaczało się niewielkim udziałem w krajowym pogłowie bydła (1,5%).

Tablica 3. Pogłowie zwierząt gospodarskich
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022		2023	
	w tys. szt.		2022 = 100	
Bydło	93,7	94,6	101,0	
w tym krowy	35,1	34,6	98,4	
Trzoda chlewna	82,3	76,0	92,3	
w tym lochy	5,8	4,9	84,9	
Owce	6,3	6,3	87,0	
w tym maciorki	3,2	3,2	88,1	

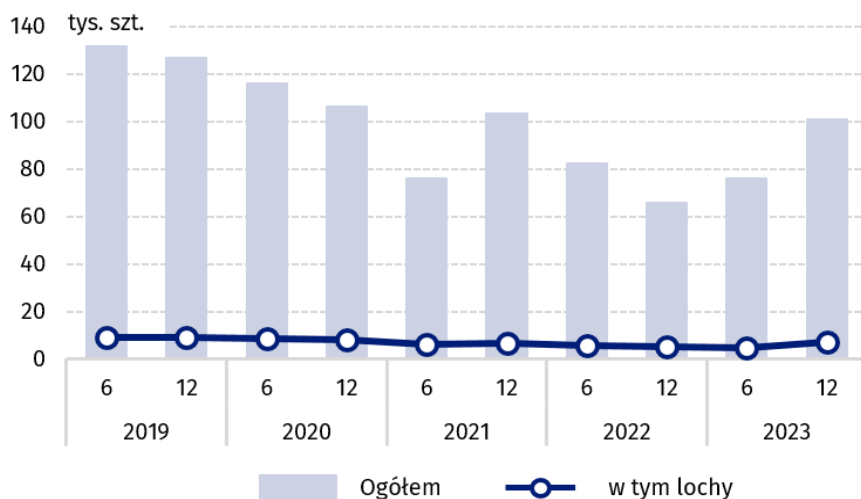
W czerwcu 2023 r. odnotowano wzrost pogłowia bydła (o 1,0%), natomiast spadek liczebności stada trzody chlewnej (o 7,7%) w odniesieniu do czerwca 2022 r.

Trzoda chlewna

W czerwcu 2023 r. pogłowie trzody chlewnej liczyło 76,0 tys. sztuk i zmniejszyło się w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku o 6,3 tys. sztuk, tj. o 7,7%. Wpływ na zmniejszenie liczebności stada trzody chlewnej miał spadek pogłowia tuczników (o 12,1 tys. szt., tj. o 30,4%) oraz trzody chlewnej na chów o 0,9 tys. szt. (15,4%). Liczebność stada loch wyniosła 4,9 tys. sztuk i była mniejsza o 15,1% niż w analogicznym okresie ub. roku. W pozostałych grupach wiekowo-użytkowych zanotowano wzrost pogłowia: warchlaków o wadze od 20 do 50 kg o 5,4 tys. szt. (27,7%), a prosiąt o wadze do 20 kg o 1,2 tys. szt. (7,2%).

Województwo lubuskie, podobnie jak w latach poprzednich, odznaczało się niewielkim udziałem w krajowym pogłowie trzody chlewnej (0,8%).

Wykres 5. Pogłowie trzody chlewnej w województwie lubuskim

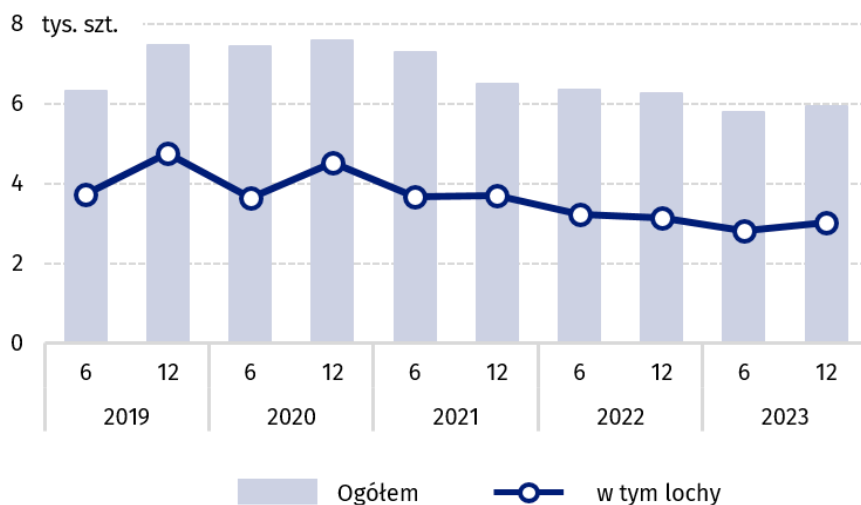

Owce

W czerwcu 2023 r. stado owiec liczyło 5,8 tys. sztuk i było o 8,6% mniejsze niż przed rokiem. Liczebność stada maciorek owczych wyniosła 2,8 tys. sztuk i zmniejszyła się w relacji do analogicznego okresu ub. roku o 12,3%. Maciorki stanowiły 48,7% pogłowia owiec (wobec 50,7% w czerwcu 2022 r.).

Udział województwa lubuskiego w krajowym pogłowie owiec, podobnie jak w latach poprzednich, był niewielki (2,1%).

Wykres 6. Pogłowie owiec w województwie lubuskim

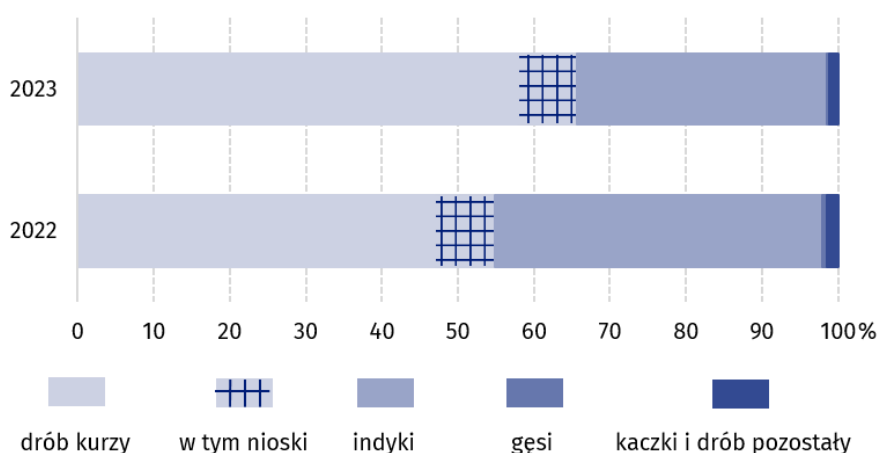
Drób

Pogłowie drobiu ogółem w grudniu 2023 r. wyniosło 7312,7 tys. sztuk i zwiększyło się w ciągu roku o 1393,5 tys. sztuk tj. o 23,5%. Na zwiększenie liczebności stada drobiu największy wpływ miał wzrost pogłowia drobiu kurzego o 1555,2 tys. szt. (o 47,8%).

Województwo lubuskie jest znaczącym producentem indyków w kraju. W 2023 r. pogłowie indyków w lubuskim stanowiło 15,9% stada indyków w kraju. Liczebność stada indyków w grudniu 2023 r. wyniosła 2396,5 tys. szt. i zmniejszyła się w ciągu roku o 5,9%, tj. o 149,9 tys. szt. Pogłowie indyków stanowiło 32,8% ogólnego pogłowia drobiu w województwie.

Wykres 7. Struktura gatunkowa pogłowia drobiu ogółem

Stan w grudniu

W grudniu 2023 r. pogłowie indyków wyniosło 2,4 mln szt., lokując województwo lubuskie na 3. miejscu wśród producentów indyków w kraju (za województwem warmińsko-mazurskim i wielkopolskim)

Tablica 4. Pogłowie drobiu

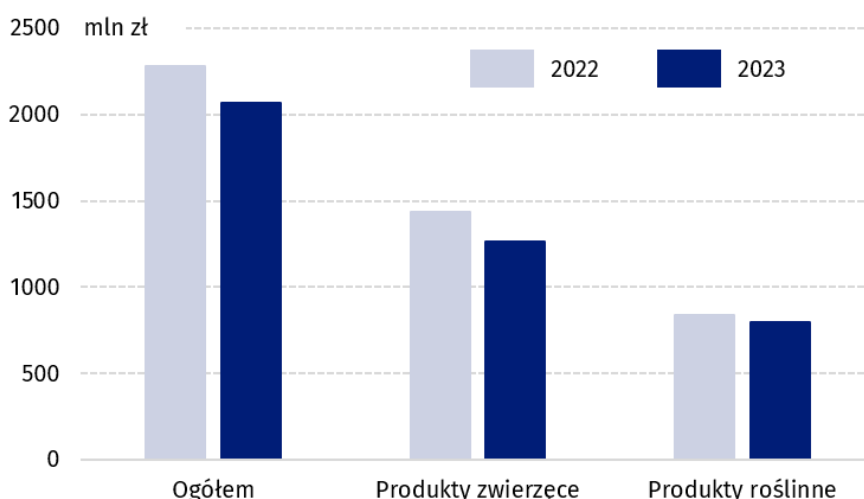
Stan w grudniu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022	2023	
	w tys. szt.		2022 = 100
Drób ogółem	5919,2	7312,7	123,5
w tym indyki	2546,3	2396,5	94,1

Skup produktów rolnych

W 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił spadek (o 9,3%) wartości skupu produktów rolnych ogółem do 2063,8 mln zł, który był wynikiem niższej wartości skupu produktów zwierzęcych (o 11,7%) oraz produktów roślinnych (o 5,2%).

Wykres 8. Wartość skupu produktów rolnych

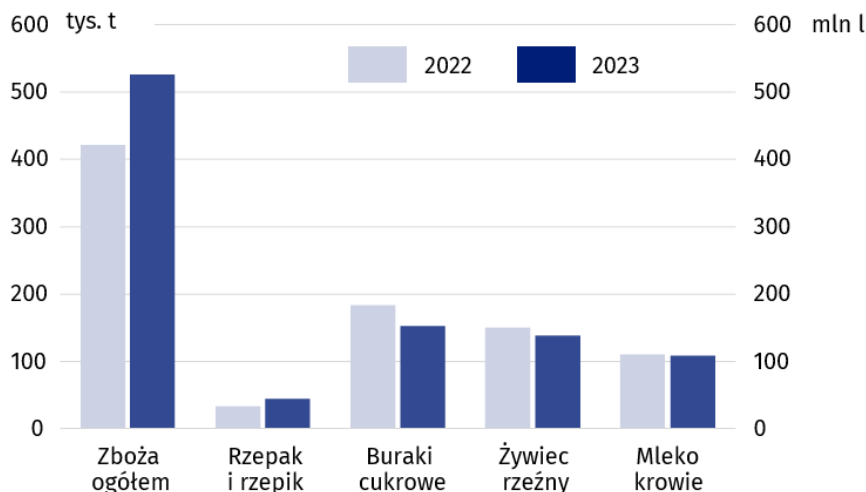

W 2023 r. nastąpił spadek wartości skupu produktów rolnych o 9,3% w odniesieniu do 2022 r.

W 2023 r. skupiono 438,3 tys. ton zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. o 29,0% więcej niż w roku poprzednim, co było wynikiem zwiększonej podaży m.in. pszenicy i jęczmienia (odpowiednio o 62,1% i o 34,1%). W omawianym okresie skupiono 257,1 tys. ton pszenicy oraz 99,2 tys. ton pszenżyta (dwa główne zboża podstawowe uprawiane w województwie lubuskim).

Producenci z województwa lubuskiego dostarczyli do skupu 137,1 tys. ton żywca rzeźnego w wadze żywej, tj. o 7,8% mniej niż przed rokiem. Żywca drobiowego skupiono 116,8 tys. ton, tj. o 3,8% mniej niż przed rokiem. W omawianym okresie skupiono 15,8 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 23,6% mniej w odniesieniu do poprzedniego roku. Podaż żywca wołowego (bez cieląt), kształtująca się na poziomie 4,5 tys. ton była o 31,5% mniejsza w relacji do 2022 r. W 2023 r. podaż mleka krowiego wyniosła 107,2 mln litrów, tj. o 1,8% mniej niż w 2022 r.

Wykres 9. Skup podstawowych produktów rolnych

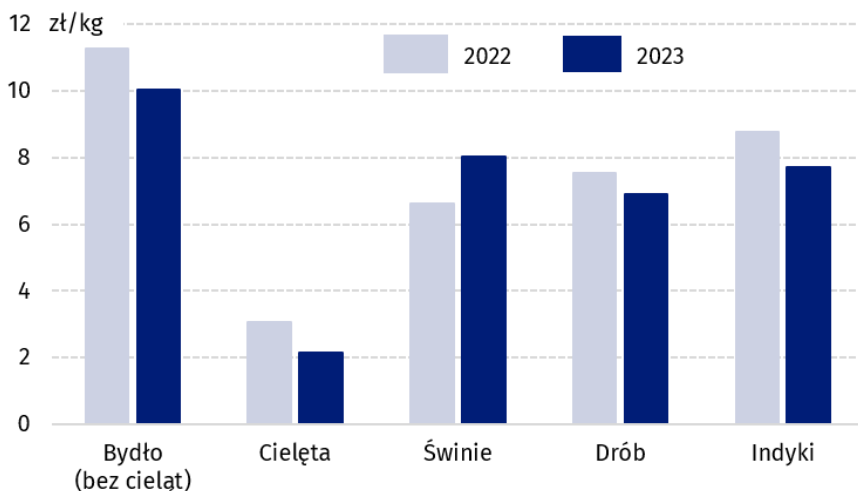

Ceny produktów rolnych

W 2023 r. odnotowano spadek cen skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych w relacji do poprzedniego roku (o 31,7%), w tym największy dotyczył żyta (o 40,5%) i jęczmienia (o 39,5%).

W 2023 r. średnia cena skupu żywca rzeźnego ogółem ukształtowała się na poziomie niższym niż przed rokiem (o 5,7%), przy czym największy spadek cen skupu zanotowano w przypadku żywca cielęcego (o 30,2%), wołowego (o 11,0%) i drobiowego (o 8,3%), w tym indyczego (o 11,7%). Wyższe niż w 2022 r. były natomiast ceny skupu żywca wieprzowego (o 21,3%).

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu żywca rzeźnego

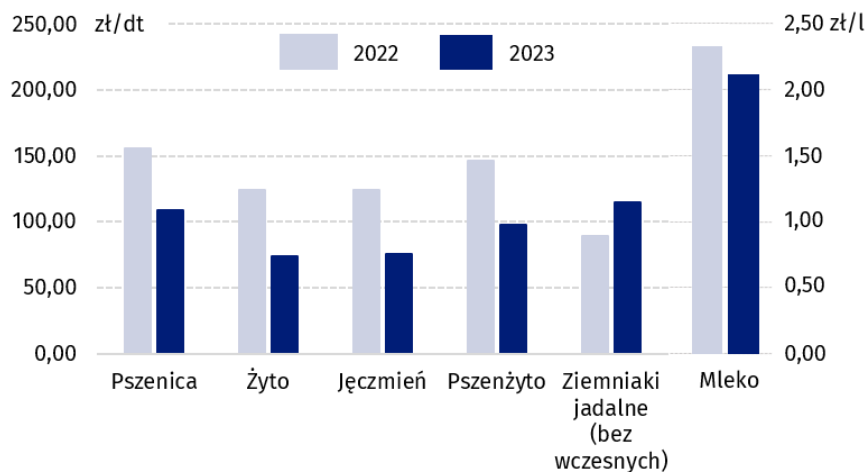

W 2023 r. na rynku rolnym zanotowano niższe niż przed rokiem ceny skupu wszystkich gatunków zbóż podstawowych oraz większości produktów zwierzęcych

W 2023 r. średnia cena skupu ziemniaków ogółem kształtowała się na poziomie 90,22 zł za dt i była wyższa o 19,3% niż w poprzednim roku. W relacji do 2022 r. odnotowano wzrost ceny skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) o 28,7% oraz przemysłowych - o 53,1%.

W omawianym okresie średnia cena skupu buraków cukrowych wzrosła o 0,7% w skali roku i wyniosła 19,52 zł za dt. Za 1 dt rzepaku i rzepiku przemysłowego płacono w skupie 194,12 zł, tj. o 34,2% mniej niż w 2022 r.

Wykres 11. Ceny skupu podstawowych produktów rolnych

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Dyrektor Roman Fedak

Tel: 68 322 31 12

Rozpowszechnianie:
Tel: 68 322 31 28

Współpraca z Mediami

tel.: 68 322 31 12

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

zielonagora.stat.gov.pl

[@ZielonaGoraSTAT](https://twitter.com/ZielonaGoraSTAT)

[@UStatZielonaGora](https://www.facebook.com/UStatZielonaGora)

Powiązane opracowania

[Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2023 roku](#)

[Zwierzęta gospodarskie w 2023 roku](#)

[Skup i ceny produktów rolnych w 2023 roku](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Powierzchnia gospodarstwa rolnego](#)

[Powierzchnia upraw](#)

[Zwierzęta gospodarskie](#)

[Bydło](#)

[Świnie - Trzoda chlewna](#)

[Drób](#)

[Ceny skupu](#)

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.